

จดหมายข่าว

โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา

ฉบับที่ 5 : เดือนสิงหาคม 2548

▶ ข่าวจากบรรณาธิการ

:: ความคืบหน้าโครงการนำร่อง การเลี้ยงหอยตะไคร่ขาว

:: ม.ราชภัฏสงขลา สนใจการฟื้นฟู ทะเลสาบสงขลา

▶ บทความ-ฟาร์มทะเล

:: ฟาร์มทะเลโดยชุมชน ทำไม่ต้องเป็นกุลด้า...

▶ เรื่องนี้..มีคำตอบ

:: สาเหตุปลาตายที่บางกล่ำ

▶ ตำรวจสถานะประมงรอบทะเลสาบ

บรรณาธิการ : ฐานันตร์ ทัดตานนท์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ :

ขงยุทธ ปริดาลัมพะบุตร

กองบรรณาธิการ :

อรัญญา อัครอารีย์

ภาสกร ฌมพลกรัง

นิคม ละอองศิริวงศ์

ประมัยพร ทองคนารักษ์

ฉวีวรรณ หนูหนู

งานศิลป์ : ศุภลักษณ์ พรหมศรี

สนใจสมัครสมาชิกติดต่อ :

สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ชายฝั่ง ถ. แก้วแสน ต. เขารูปช้าง

อำเภอ เมือง จังหวัดสงขลา 90000

โทรศัพท์ 074-311895, 312036,

311340, 312076 โทรสาร. 074-442054

E-mail : nica@nicaonline.com

ข่าวจากบรรณาธิการ.....

จดหมายข่าวฉบับนี้เป็นฉบับที่ 5 ที่ดำเนินการโดยสถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำชายฝั่ง จ.สงขลา เมื่อวันที่ 14 ส.ค. 2548 ก็คงจะทราบกันดีว่าเกิดเหตุปลา ธรรมชาติตายเป็นจำนวนมาก ที่คลองบางกล่ำ ต.บางกล่ำ อ.บางกล่ำ จ.สงขลา ทางกรม ประมงได้ส่งนักวิชาการประมงไปสำรวจ เหตุเกิดจากแหล่งน้ำเกิดสภาวะการขาด ออกซิเจน เป็นผลมาจากการเน่าของวัชพืชน้ำ เป็นจำนวนมาก ท่านที่สนใจจะจัดส่ง บทความในฉบับนี้ให้เพื่อน ๆ เพียงเปิดดูใน www.nicaonline.com ก็จะส่งเมลล์ต่อให้ เพื่อน ๆ คุณได้ครับ

ฐานันตร์ ทัดตานนท์

{ ภาพวัชพืชน้ำเน่าที่ต้นคลอง }

ปลาตายในคลองบางกล่ำ อ.บางกล่ำ จ.สงขลา จนเป็นข่าวครึกโครมไปตามสื่อต่างๆ อยู่หลายวัน กรมประมงก็ไม่ได้มีนื่องนอนใจกับเหตุ การณ์ดังกล่าวโดยได้เข้าพื้นที่เพื่อตรวจสอบหา สาเหตุการตายของปลาดังกล่าวตั้งแต่ช่วงเย็นของ

ความคืบหน้าโครงการนำร่อง

การเลี้ยงหอย

ตะไคร่ขาว

ที่ อ. สิงหนคร จ.สงขลา

ความคืบหน้าโครงการนำร่อง การเลี้ยงหอย ตะไคร่กรมกรามขาวที่ อ. สิงหนคร จ.สงขลา

จากการติดตามโครงการนำร่องการเลี้ยงหอยตะไคร่กรมกรามขาวที่ อ.สิงหนคร จ.สงขลา พบว่า หอยตะไคร่มีการเจริญเติบโตดี เนื่องจากน้ำไหลเวียนค่อนข้างดี ได้เริ่มโครงการเมื่อเดือนมีนาคม 2548 จากการที่นำหอยตะไคร่กรมกรามขาว จากจังหวัดสุราษฎร์ธานี มาเลี้ยงใช้เชือกผูกเป็นแพแบบแขวน จำนวน 8000 ตัว และให้กลุ่มตัวแทนชาวประมงนำโดยนายสง มณีดับ เป็นผู้บริหารจัดการดูแลตั้งแต่ระยะเริ่มติดตั้งแพแขวน การเฝ้าระวังดูแลตลอดการเลี้ยง ซึ่งเลี้ยงมาเป็นระยะเวลา 5 เดือนสามารถได้หอยขนาด 6 นิ้ว ราคาประเมินตัวละ 15 บาท และในช่วงระยะการเลี้ยงปรากฏว่าพบลูกหอยมีการแพร่พันธุ์ขึ้นมาจำนวนมากสามารถเก็บเกี่ยวนำผลผลิตลูกหอยมาเลี้ยงได้ขนาด 3 นิ้ว ซึ่งพันธุ์ลูกหอยที่เกาะตามตัวแม่ ถ้าหากไม่แกะออกจากตัวแม่ ต้องทำการแกะออกเพราะจะทำให้แม่หอยตายได้

จากการสอบถามเกษตรกรเกี่ยวกับการเลี้ยงหอยนางรมพันธุ์พื้นบ้าน พบว่าหอยนางรมที่รวบรวมได้จากธรรมชาติในบริเวณดังกล่าวมีการเจริญเติบโตช้ากว่าสายพันธุ์ที่นำมาเลี้ยงจากสุราษฎร์ธานี หอยสงขลาเป็นพันธุ์กรมดำ แต่การนิยมนบริโภคพบว่าหอยจากสงขลา มีรสชาติที่ดีกว่า เนื้อแน่นกว่า แต่จะมีเนื้อน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับหอยที่มีขนาดหอยเท่ากัน สามารถจำแนกได้จากลักษณะภายนอก กล่าวคือ หอยสงขลา ลักษณะผิวเปลือกหอยจะเรียบละเอียด ลำตัวหอยจะแบนราบ ส่วนหอยสายพันธุ์สุราษฎร์ธานีลักษณะผิวเปลือกหอยจะขรุขระ ลำตัวหอยจะนูนโค้ง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นทางทีมงานจะทำการศึกษาแนวทางทุกอย่างของการเป็นไปได้ว่าชนิดหรือสายพันธุ์ใดที่เจริญเติบโตดีและเหมาะสมกับแหล่งนี้ ตลอดจนความคุ้มค่าต่อการเลี้ยงหอย ทางทีมงานจะรายงานให้ทราบเป็นระยะต่อไป

น้ำหมึก

ม.ราชภัฏสงขลา สนใจการฟื้นฟูทรัพยากร ประมงในทะเลสาบ

เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2548 ทางคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โปรแกรมวิชาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งมีการเรียนการสอนในรายวิชาหลักการประมง ให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ในรายวิชาดังกล่าวได้กำหนดเนื้อหาที่ต้องเรียนรู้เกี่ยวกับการประมงในจังหวัดสงขลา ทางคณะฯได้นำนักศึกษาดังกล่าวมาศึกษาดูงานและรับฟังการบรรยายพิเศษ จากวิทยากรโดยทีมงานนักวิชาการประมงของสถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ทางด้านประมง โดยเฉพาะทางด้านทะเลสาบสงขลาซึ่งเป็นทรัพยากรทางการประมงที่อยู่ใกล้ตัวมากที่สุดและเป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษาวิจัยและพัฒนาได้แก่ นายชยยุทธ ปริดาลัมพะบุตร นักวิชาการประมง 8ว. บรรยายเรื่องการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา นายนิคม ละอองศิริวงศ์ นักวิชาการประมง 6ว. บรรยายเกี่ยวกับระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมในทะเลสาบสงขลา และนายภาสกร ถมพลรัง นักวิชาการประมง 6ว. บรรยายด้านการใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพื่อการจัดการประมงในทะเลสาบสงขลา นับว่าเป็นการหาความรู้และประสบการณ์ตรงที่ทางน้อง ๆ นักศึกษาจะต้องรีบตักตวงและคว้าโอกาสจะได้มีความรู้ไปพัฒนาประเทศชาติต่อไป โดยเฉพาะการฟื้นฟูทะเลสาบสงขลาให้กลับมา มีความอุดมสมบูรณ์เหมือนดังเช่นในอดีต

น้ำหมึก

ประมงทะเลโดยชุมชน ทำไมต้องเป็นกุลาค่า

โครงการฟื้นฟูประมงในทะเลสาบสงขลาเวิร์ค ไม่เพียงคืนชีวิตให้ทะเลสาบสงขลาเท่านั้น ชาวประมงรอบทะเลสาบพลอยลิ้มรสชาติปากได้ก็คราวนี้ จากที่เคยออกเรือจับปลาจับกุ้งได้วันละร้อยกว่าบาทประมงเข้าไปปล่อยกุ้งให้คราวนี้ออกเรือที่รับเนื้อตลอด

คุณชยยุทธ ปรีดาลัมพะบุตร สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง (mca) อ.เมือง จ.สงขลา กล่าวว่า โครงการนี้เรียกว่า "โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา" เริ่มโครงการมาตั้งแต่ปี 2542 สาเหตุที่กรมประมงทำโครงการฟื้นฟูประมงในทะเลสาบสงขลา เนื่องจากเริ่มเห็นว่าทรัพยากรในทะเลสาบสงขลาเริ่มที่จะมีจำนวนลดน้อยลงเรื่อยๆ ชาวบ้านที่ออกไปจับสัตว์น้ำในแต่ละวันจากที่เคยจับได้ครั้งละมากๆ มารยะหลังชาวบ้านเริ่มปรึภากันแล้วว่า ออกเรือไปจับปลาไม่ค่อยคุ้มกับค่าน้ำมันที่ต้องเสียไป บางวันถึงขั้นจับปลาได้ไม่ถึง 100 บาทด้วยซ้ำ

กรมประมงในฐานะที่รับผิดชอบโดยตรง จึงคิดโครงการนี้ขึ้นมาซึ่งมีกิจกรรมดีๆ หลายกิจกรรมด้วยกัน ทั้งเรื่องการควบคุมการทำประมงผิดกฎหมาย การรวมกลุ่มของชาวประมงเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ พร้อมกับเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ชาวประมงรักทะเลสาบสงขลามากขึ้น

"โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา ก็เปรียบเสมือนเราเข้าไปเติมเต็มทรัพยากรในท้องทะเลสาบสงขลาให้อุดมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทะเลสาบสงขลามีความอุดมสมบูรณ์อยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นสาหร่ายทะเล หญ้าทะเล แพลงก์ตอนต่างๆ จะขาดอย่างเดียวก็คือประชากรสัตว์น้ำ ดังนั้นเราเพียงนำสัตว์น้ำไปปล่อยเท่านั้น ทุกอย่างก็กลับมาอุดมสมบูรณ์ได้ดังเดิม"

เมื่อเริ่มโครงการใหม่ๆ เราลองทดลองดูมาตลอด และพบว่าสิ่งที่ได้ผลที่สุดก็คือ การปล่อยกุลาค่า มีการปล่อยมาตั้งแต่ปี 2543 หลังจากที่เราปล่อยกุลาค่าไปแล้ว พบว่าชาวบ้านสามารถจับกุ้งได้มากขึ้น และกุ้งที่จับได้ส่วนหนึ่งมาจากกุ้งของกรมประมง สำหรับการปล่อยแต่ละแห่งนั้น ทางเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ จะเข้าไปศึกษาถึงความพร้อมของชุมชนเหล่านั้นก่อนว่า มีความพร้อมในระดับใด ถ้าชุมชนนั้นมีความพร้อมก็จะนำลูกกุ้งไปปล่อยในกระชังอนุบาลก่อนประมาณ 1-2 สัปดาห์ แล้วถึงปล่อยลงสู่ทะเล แต่ถ้าพบว่าชุมชนนั้นไม่มีความพร้อมก็จะปล่อยลูกกุ้งลงทะเลเลยเพราะถ้าเงินปล่อยให้เข้าอนุบาลกุ้งคงไม่รอด

"เราพบว่าหลังจากที่เราปล่อยลูกกุ้งลงไปก็โตตาม เมื่อกุ้งโตมากุ้งจะหากินอยู่ในบริเวณนั้น เป็นทรัพยากรประจำหมู่บ้านไปโดยปริยาย แต่ถ้าหากว่าเราปล่อยปลาไป ปลาจะว่ายน้ำหากินไปทั่ว ไม่เหมือนกับกุ้งที่อาศัยอยู่เป็นที่ ทำให้ผลที่ได้ตามมาก็คือชาวประมงสามารถจับสัตว์น้ำได้มากขึ้น โดยเฉพาะกุ้งกุลาค่า จากที่ชาวประมงเคยออกเรือหาปลาได้มาเพียงครั้งละ 100 กว่าบาทตอนนี้ออกเรือแต่ละครั้งได้ประมาณ 500-600 กว่าบาท หักค่าน้ำมันแล้วเขาก็ยังพออยู่ได้ กุ้งที่เราปล่อยไปนี้โตเร็วจริงๆ เคยเห็นชาวบ้านเขาจับได้ไซ้ 30 ตัว/ก.บ. 20 ตัว/ก.บ. บางครั้งได้ไซ้ 10 ตัว/ก. ไซ้ 10 ตัว/ก. เขาขายกันที่กิโลกรัมละ 400 บาท คิดเป็นตัวก็ตกตัวละ 40 บาททีเดียว"

ผู้สื่อข่าวถามว่า แล้วเรารู้ได้อย่างไรว่ากุลาค่าที่ชาวประมงจับได้ เป็นกุ้งของกรมประมงที่ปล่อยไป คุณชยยุทธ บอกว่า จากข้อมูลเดิมที่ทางเจ้าหน้าที่ประมงได้มีการสำรวจองค์ประกอบสัตว์น้ำบริเวณทะเลสาบสงขลาพบว่า กุ้งกุลาค่ามีไม่ถึง 1% เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้พอจะบอกได้ว่ากุ้งที่ชาวบ้านจับได้มาจากเราหรือไม่ แต่ถ้าลองไปถามชาวบ้านเขาจะบอกเป็นเสียงเดียวกันเลยว่า เป็นกุ้งที่มาจากกรมประมงปล่อย ถ้ากรมประมงไม่มาปล่อย ก็คงไม่มีกุ้งให้จับกัน

สำหรับลูกกุลาค่าที่นำมาปล่อยนี้ ส่วนหนึ่งได้มาจากโรงเพาะของเอกชน อีกส่วนหนึ่งได้มาจากศูนย์ฯ สถาบันประมงต่างๆ ทั้งนครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล ปีนี้คาดว่าจะมีลูกกุ้งในโครงการประมาณ 25 ล้านตัว ในการปล่อยลูกกุ้งในแต่ละหมู่บ้านเรามีกฎกติกาไว้ว่า ถ้าปีแรกนำไปปล่อยเราจะให้เขา 100% ปีแรกอาจจะให้สัก 1 ล้านตัว และในปีถัดมาเราจะลดปริมาณการให้ลงเหลือ 50% และจะลดปริมาณลงมาเรื่อยๆ ในแต่ละปี สาเหตุที่เราทำเช่นนี้ก็เพราะเราต้องการให้ชาวบ้านมีความเข้มแข็ง หักให้เขามีการรวมตัวกัน เพราะถ้าเราไปปล่อยให้เขาในจำนวนที่น้อยลงชาวบ้านเขาจะมีการรวบรวมทุนทรัพย์ของตนเองไปซื้อลูกกุ้งมาปล่อยกันเอง ทำให้เขาเห็นคุณค่าของสัตว์น้ำที่นำไปปล่อยมากขึ้น นอกจากนี้ถ้าหลายๆ ชุมชนร่วมกันปล่อยสัตว์น้ำลงสู่ทะเลสาบสงขลาเท่าไร ก็ยังเป็นการเพิ่มความสมบูรณ์ให้ทะเลสาบสงขลาเท่าเท่านั้น และเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ชาวบ้านรักสิ่งแวดล้อมไปในตัวด้วย สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่กรมประมงต้องการเห็นจากทุกชุมชนที่อยู่รอบทะเลสาบสงขลา

บทความจาก นสพ. กุ้งไทย...

ปลาตายที่บางกล่ำสรุปว่า..เกิดจากน้ำเสียวัชพืชเน่า..

เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2548 ได้เกิดปลาตายในคลองบางกล่ำ อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา จนเป็นข่าวครึกโครมไปตามสื่อต่างๆ อยู่หลายวัน กรมประมงก็ไม่ได้นั่งนอนใจกับเหตุการณ์ดังกล่าวโดยได้เข้าพื้นที่เพื่อตรวจสอบหาสาเหตุการตายของปลาดังกล่าวตั้งแต่ช่วงเย็นของวันเดียวกันแล้ว และได้มอบหมายให้นายจุมพล สงวนสิน ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยา พร้อมกับหน่วยงานของในพื้นที่ (สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา และศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสงขลา) ได้เข้าไปตรวจสอบเพื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุการตายของปลาดังกล่าว ผลการตรวจสอบพบว่า มีปลาและสัตว์น้ำอื่นๆ ตายหลายชนิดด้วยกัน เช่น ปลาโคป ปลาชะโด ปลาช่อน ปลาตะเพียน และกุ้งก้ามกราม เป็นต้น โดยปลาโคปจะตายมากที่สุดประมาณ 1-2 ตัน มูลค่า 10,000- 20,000 บาท

จากผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำตลอดทั้งลำคลองบางกล่ำของสถาบันฯ ในวันที่ 17 สิงหาคม 2548 พบว่า ออกซิเจนละลายมีค่าอยู่ในช่วง 0-14.2 มก./ล. โดยบริเวณวัดบางกล่ำ(วัดชลธาราวาส)ที่ระดับกลางน้ำ(ลึกจากผิวน้ำ4.5 เมตร) และพื้นน้ำ (1 เมตร จากพื้นดิน) มีค่าเท่ากับ 0 มก./ล. ค่าพีเอช 6.82-8.33

ความเค็มอยู่ในช่วง 22-27 ส่วนในพันส่วน แอมโมเนีย-ไนโตรเจน 0-4.3 มก./ล. และจากการเฝ้าติดตามการเปลี่ยนค่าออกซิเจนละลายในรอบ 24 ชั่วโมง (18.00 น. วันที่ 17 ส.ค. ถึง 06.00 น. วันที่ 18 ส.ค. 2548) ที่วัดบางกล่ำของศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสงขลา พบว่า พื้นน้ำมีค่าเป็นศูนย์อยู่ตลอดเวลา ส่วนกลางน้ำมีค่า 0-0.9 มก./ล. และผิวน้ำมีค่า 0.3-3.3 มก./ล.

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ปลาในคลองบางกล่ำตายเนื่องจากสภาวะการขาดออกซิเจนอย่างฉับพลัน เพราะก่อนหน้านี้ในคลองบางกล่ำมีผักเจดขึ้นอยู่อย่างหนาแน่นตลอดคลอง และได้ตายตกทับถมอยู่ที่ก้นคลองเมื่อเดือนเมษายนที่ผ่านมาเนื่องจากความเค็มของน้ำในคลองเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งในกระบวนการย่อยสลายซากผักเจดดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ออกซิเจน แต่เนื่องจากผักเจดมีอยู่เป็นปริมาณมหาศาล ปริมาณออกซิเจนที่มีอยู่ตามธรรมชาติจึงไม่เพียงพอ ส่งผลให้เกิดการขาดออกซิเจนจนเป็นเหตุให้ปลาและสัตว์น้ำหลายชนิดได้ตายลง ประกอบกับในวันที่ 13 - 14 สิงหาคม 2548 สภาพอากาศมีครึ้มตลอดทั้งวันซึ่งเป็นผลกระทบจากไฟป่าในประเทศอินโดนีเซีย กระบวนการสังเคราะห์แสงของแพลงก์ตอนพืชซึ่งเป็นผู้ผลิตออกซิเจนที่สำคัญของแหล่งน้ำจึงเกิดขึ้นได้น้อย จึงเกิดเหตุการณ์ปลาตายเป็นจำนวนมากขึ้น

เสียดายเวลา

โรจน์ชนะ

สำรวจสถานะการประมงรอบทะเลสาบสงขลา

เดือนสิงหาคม 2548

ภัยร้ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นด้วยน้ำมือมนุษย์อย่างพายุวาชิ ทำให้ความเสียหายไว้อย่างมากมายและที่ร้ายกว่านั้น คือ เป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการทำประมงของชาวบ้านรอบทะเลสาบ อย่างที่เจอเมื่อต้นเดือนที่ผ่านมาปรากฏว่าเรือแถวปากพะยูนจม 20 กว่าลำ รวมไปถึงคูเต่าอีก 20 กว่าลำ แต่ก็ยังโชคดีตรงที่น้ำบริเวณเรือนั้นไม่ลึกเท่าไรเลยเสียหายไม่มากคนลัดลอบทำผิวกันอยู่ก็มีอีกเยอะ อย่างการวางยาปลา การซื้อตปลา และใช้กัศดาเล็กกว่าที่กำหนดนี้ขึ้นมาจับใจกว่า เพราะฉะนั้นเราจึงหันมาใช้ตาอวนที่มีขนาด 5 ซม. ขึ้นกันกันละหรือเลิกพฤติกรรม การวางยา การซื้อตปลา เพื่อทะเลสาบของเราจะได้คงอยู่ตลอดไป... ัจจุบันมาดูกันว่าสัตว์น้ำรอบทะเลสาบเดือนนี้มีอะไรเปลี่ยนแปลงกันบ้าง...

ทะเลน้อย...ช่วงนี้ชาวบ้านออกทำประมงกันน้อยมาก เพราะไม่คุ้มกับค่าน้ำมันที่แพงขึ้นเรื่อยๆ และราคาสัตว์น้ำก็ดันไม่แพงตามน้ำมัน ด้านค่าครองชีพอื่นๆ ก็แพงขึ้นตาม ดังนั้นชาวบ้านหลายครัวที่เปลี่ยนอาชีพหันมาทำงานก่อสร้างบ้าง ทำงานโรงงานบ้าง เพราะในส่วนนี้ไม่ต้องลงทุนอะไร เพียงแค่แรงกายเท่านั้น แต่ก็พอมีบ้างที่ทำประมงกัน โดยได้ปลาช่อน 8-10 กก./แม่ค้า 1 ราย จะว่าสัตว์น้ำไม่มีก็ไม่เชิง เพียงแต่ว่าทำงานอื่นคุ้มค่ากว่าที่เป็นอยู่ น้ำมันแพงหยุดจับปลา รอน้ำมันลดราคาค่อยจับกันใหม่

ทะเลหลวง...ปัญหาแถบนี้ที่ชาวบ้านร้องมาก็คือ แถบลำปายังมีการลัดลอบใช้กัศดาเล็กกันอยู่ ก็ขอวนผู้ที่เกี่ยวข้องแถวนั้นช่วยดูแลกันด้วย (รายละเอียดอยู่ในคอลัมน์คุยคุ้ยข่าว) ส่วนสัตว์น้ำที่จับได้แถวตลาดพัทลุงและจองถนนจะเป็นปลาหัวแข็งหนวดอ่อนเยอะมาก

โดยได้ประมาณวันละ 60-80 กก. และแถบนาปะขอได้ปลาโคบวันละ 30-40 กก. ปลาเป็นเล็ก 20-30 กก. ปลาตุ๊กทะเล 10-20 กก. ปลากะบอก 10-20 กก./วัน และกุ้งก้ามกรามอีกเล็กน้อยวันละ 2-3 กก.

ทะเลสาบตอนใน...ไฮไลต์เรื่องของทะเลสาบตอนในนี้คงหนีไม่พ้นกุ้งกุลาดำที่ทางกรมประมงปล่อยกันอยู่และคอยเฝ้าติดตามผลอยู่ทุกเดือน ยอดเดือนนี้คงไม่ห่างเท่าไรกับเดือนที่แล้วนับว่าประสบผลสำเร็จมากพอควร ชาวบ้านแถบนี้หลายรายหันมาเริ่มต้นใหม่กับทะเลสาบเพราะวางอวนได้คืนละ 400-500 บาท ดึกๆ ไปตากแดดทำงานก่อสร้างเยอะเลย ปากพะยูนได้กุลาดำ 20-30 กก./แม่ค้า 1 ราย เกษะนางค้าได้วันละ 50-60 กก. กุ้งได้วันละ 60-70 กก. และทำหินได้วันละ 30-40 กก. นับว่าเป็นตัวเลขที่สวยหรูมาก ชาวบ้านมีความสุขกันถ้วนหน้า เราก็พลอยมีความสุขไปด้วย

ทะเลสาบตอนนอก...แถบนี้ก็ถือว่าเศรษฐกิจไม่จี๋เหวระเซทีเดียวแต่กุลาดำจะไม่เจอเลย เพราะส่วนใหญ่จะทำประมงด้วยไซ ดังนั้นกุ้งที่ได้จะเป็นกุ้งหัวแข็ง คู่ค้าช่วงนี้ลมมรสุมค่อนข้างแรงเลยได้ไม่เยอะมาก กุ้งหัวแข็งเล็กได้วันละ 20-30 กก. หัวแข็งใหญ่ได้วันละ 5-10 กก. เท่านั้น แต่คาดว่าหากมรสุมสงบกว่านี้คงได้กันเยอะกว่าเดิม สิงหนครจะได้กุ้งแซบวันละ 20-30 กก. กุ้งหัวแข็งเล็ก 50-70 กก. กุ้งหัวแข็งใหญ่ 20-30 กก. และนี่คือยอดสรุปลงสัตว์น้ำรอบทะเลสาบเดือนนี้ก็นับยังงทำมาหากินกันอย่างสนุกสนานอยู่แต่ถ้าให้ดีก็ควรจะต้องพวก วางยาปลาพวกซื้อตปลา พวกใช้กัศที่ไม่ได้มาตรฐานออกให้หมดเพื่อจะได้สนุกสนานกับการทำประมงนี้มานานๆ และตลอดไป

“โรมาเรีย”

เกร็ดเล็ก..
เกร็ดน้อย..
จาก'เลสาบ
สงขลา

ครั้งหนึ่งทะเลสาบสงขลาเคยได้ชื่อว่าเป็นทะเลสาบที่มีความอุดมสมบูรณ์แห่งหนึ่งของโลก มีสัตว์น้ำนานาชนิด ซึ่งเป็นเสมือนอุ้งข้าวอุ้งน้ำที่หล่อเลี้ยงสรรพชีวิตทั้งมวลรอบทะเลสาบสงขลา กว่า 160 ชุมชน มายาวนานหลายชั่วอายุคน ความเปลี่ยนแปลงของชุมชนส่วนหนึ่งจึงขึ้นอยู่กับปริมาณของสัตว์น้ำที่มีอยู่ในทะเลสาบ ปีใดสัตว์น้ำอุดมสมบูรณ์ชุมชนก็เข้มแข็งและสงบสุขแต่ปีใดขาดแคลนความทุกข์ยากก็แผ่ขยายไปรอบทะเลสาบ เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งว่าในรอบหลายปีที่ผ่านมา ปริมาณสัตว์น้ำในทะเลสาบสงขลาลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งที่ทางธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้นนับเป็นปรากฏการณ์ที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนรอบทะเลสาบ

บทความจาก www.sklonline.com

คุยคุ้ยข่าว(ประมง)

โรมาเรีย

จากการสำรวจเดือนนี้(สิงหาคม 2548) รอบๆ ทะเลสาบค่อนข้างจะมีปัญหามากกว่าเดิมตรงที่ภัยธรรมชาติ ที่ไม่สามารถหยุดยั้งได้ คือ “พายุวาชิ” เพราะนอกจากจะทำลายเครื่องมือประมงแล้วยัง ทำให้ชาวประมงออกทำมาหากินไม่ได้อีกแต่ในส่วนนี้คงเกิดขึ้นไม่บ่อยนักเพราะฉะนั้นก็ถึงทบทวนหาขุสงบก่อนดีกว่าแล้วค่อยตะลุยกันใหม่นะชาวประมงจ้า...แต่เรื่องราวที่จะกล่าวต่อจากนี้ไม่เกี่ยวข้องกับภัยธรรมชาติเลย จะขึ้นอยู่กับจิตใต้สำนึกและรำลึกถึงบุญคุณของทะเลสาบมากน้อยแค่ไหน

ล่าปลา...ชาวบ้านแถบนี้เรียกเรื่องมาอีกแล้ว ทำไม่ถึงไม่ยอมหมดสักที อ้าย คุณ คุณ ทั้งหลายที่ยังใช้กัศดาขนาดเล็กลักลอบทำประมงปลาหัวแข็งหนวดอ่อน รู้มันแหละว่าคุ้มค่ามาก เพราะกิโลละ 3-5 บาท ได้คืนละ 400-500 กก. คุ้มจริงๆแต่อย่าเห็นแก่ตัวนักเลยปล่อยให้ปลาโตบ้าง นี้อะไรเพ็งลิมตาดูโลกไม่กีวันเอง แปลงร่างเป็นปลาเป็ดซะแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องแถวนั้นอย่ามัวแต่นับญาติอยู่เฉยๆซะบ้างเพื่อลูกๆ หลานๆ ของญาติๆ ในอนาคตไม่ใช่รู้จักซื้อปลาแต่ในรูปภาพเท่านั้นไม่เคยเห็นตัวจริงเลย ก็ช่วยๆดูแลกันหน่อยนะครับ

เกาะหมาก...นี่เรื่องนี้นับเป็นข่าวดีและตัวอย่างที่ดีมากเลย ประมงอาสาคนหนึ่งบอกกับทีมงานสำรวจว่าเดือนนี้ไม่มีเลยเรื่องลักลอบวางยาปลา ก็ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วยที่ช่วยๆกันดูแลทะเลสาบและขอให้เป็นอย่างนี้ตลอดไป และอีกอย่างเรื่องน้ำเสียโรงงานเดือนนี้ก็ไม่มี แต่อย่าเพิ่งนิ่งนอนใจเด็ดขาด เพราะน้ำเสียจากโรงงานเป็นนักฉวยโอกาสที่คืออย่างหนึ่งวันไหนฝนตกมากๆ ละก็...เสร็จแน่...อีกอย่างที่ประมงอาสาขอ ก็คือ ขอให้ประมงอาสาที่มีอำนาจพิจารณาด้วยแล้วกันครับ...

ดูเต่า...ชาวบ้านฟ้องมาอีกแล้วว่า อวนรุนเริ่มทำงานอีกแล้ว นี่เป็นลางร้ายสำหรับสัตว์น้ำเลยนะเนี่ยะ จับ จับ กันบ้างเถอะ อย่าเห็นแก่อะไรเล็กๆ น้อยๆ เลย ไม่คุ้มหรอกหากจะแลกกับชีวิตสัตว์น้ำที่ถูกทำลายไป นึกถึงอนาคตของลูกหลานท่านซี หากทะเลสาบมีแต่น้ำไม่มีสัตว์น้ำเลย ลูกหลานท่านจะไม่เชื่อเด็ดขาดกับคำว่า “ในน้ำมีปลา.....” จะกลายเป็นว่าในน้ำมีอวนรุน มีการวางยาปลา มีการซื้อปลา ฯลฯ แล้วท่านชอบหรือที่ลูกหลานได้อะไรที่คิดๆ ไปแนะ...อีกเรื่องหนึ่งที่แถบนี้ฟ้องมา คือ การวางยาปลาในกร่ำและมาติดอวนที่ล้อมไว้รอบๆ กร่ำ แล้วใช้ท่อลูกยาไว้ผูกติดกับไม้จากนั้นก็ไปจุ่มในกรังสัตว์น้ำก็จะว่ายออกจากกร่ำและมาติดอวนที่ล้อมไว้ ฉลาดกันจริงๆ อ้ายเรื่องอย่างนี้แนะแถมยังขโมยวางในกร่ำของเพื่อนอีกคิดสองต่อเลยนะเนี่ย...ผมจำได้ว่าเดือนที่แล้วแถบปากพูนก็ฉลาดคล้ายๆกันแต่ที่นั่นใช้วิธีละลายยาในเรือแล้วสาดลงน้ำทำที่ว่าฉีดน้ำเรือเลยไม่มีใครรู้ว่ากำลังทำลายสัตว์น้ำอยู่...ผู้ที่เกี่ยวข้องครับเป็นอย่างนี้แล้วอย่าเฉยอยู่เลย ทำอะไรบ้างเถอะครับ เพื่อทะเลสาบของเรา

ดูจุด...ขอชมชมแม่ค้าคนหนึ่งว่า มีส่วนช่วยทะเลสาบของเราได้เยอะทีเดียวโดยรับซื้อแต่กุ้งตัวโตขนาด 30 ตัว และตั้งราคาซื้อไว้ห่างมากกับ 40 ตัว/กก. เพื่อให้ชาวประมงจับกุ้งแต่ตัวโตๆ เพราะจะได้ราคาที่ดีแถมและคุ้มค่ากับการออกทำประมงในแต่ละคืน...(30 ตัว ราคา 170 บาท/40 ตัว ราคา 120 บาท)

ทำตุระ...มีการขโมยอวนกันเยอะมาก ชาวบ้านออกไปวางอวนต้องนอนเฝ้ากันทั้งคืน ก็น่าเห็นใจอยู่สุดสำหรับลงทุนแล้วเพื่อนมาขโมยเป็นอะไรที่เลวร้ายมากและที่น่าเห็นใจ บางคนต้องกู้ยืมอีกเพื่อมาซื้ออวนทำประมง พวกขโมยก็ขโมยกันจริงไม่ยอมลงทุนเลยเห็นแก่ตัวมาก ทั้งๆ ที่ลงทุนแล้วทำประมงได้คืนละ 400-500 บาทไม่กี่วันก็ตอบทุนคืนหมดแล้ว เพราะกลาดำแถบนี้ค่อนข้างมีอย่างต่อเนื่องด้วยโครงการฟาร์มทะเล เพราะฉะนั้นหันมาลงทุนเถอะมามัวแต่จ้องขโมยของเพื่อนอยู่เลยไม่มีความสุขหรอก เผลอๆ อาจเจอศาลเตี้ยตายไม่รู้เรื่องเลยนะเนี่ย...

.. “ทรัพยากรสัตว์น้ำมีค่า อย่ามัวแต่มาคิดทำลาย”

